

Свети Јероним Стридонски

Свети Јероним Стридонски (грч. Εὐσέβιος Σοφρόνιος Ἱερώνυμος), (лат. Eusebius Sophronius Hieronymus) је рођен (347., а умро је 420. године), чије је крштено име Софроније познат је као преводац Библије са старогрчког и хебрејског на латински језик.

Тај превод, популарно назван Вулгата, био је званични библијски текст римокатоличке цркве до 1979. године када је објављена Неовулгата.

По националности Јероним се помиње једино као Србин из племена Илира и био је највећи хришћански теолог свога времена. Родио се у Стридону (или Стридонама), на граници између римских провинција Далмације и Паноније, стога се Јероним често назива Далматинцем. Био је син илирских (Србских) хришћанских родитеља, но крштен је касније, у Риму, гдје је студирао реторику.

Похађао је школу угледног граматичара Доната, који га је упознао са латинским класицима. Био је врло надарен, али тешке нарави и недисциплинован, (све србске особине). Посједовао је интелигенцију, добро памћење и изванредно осјетљив, страствен карактер. Проводио је сате и сате читајући велике римске писце као Цицерона, Вергилија, Хорација и Тацита, или грчке - Хомера и Платона, и скоро да није ни посвећивао време читању духовне литературе. Потом је одлучио да оде у пустињу да искаје своје гријехе живећи аскетским животом, нарочито због своје превелике осјетљивости и лоше нарави и поноса). Међутим, иако се много молио, постио, проводио ноћи без сна, није нашао мир, схвативши да усамљенички живот није за њега. По повратку у град, италијански епископи заједно са римским папом су га именовали секретаром св. Амброзија, али овај се разболио те су Јерониму додјелили другу дужност коју је обављао веома ефикасно и мудро. Видјевши његов огроман таленат и знање, папа Дамас га је именовано својим секретаром. Јероним је требало да пише писма која је папа слао, а потом му је и повјерио превод Библије. Преводи Библије који су у то доба постојали имали су много језичких грешака и непрецизности или не баш тачних превода. Јероним, који је био изузетан познавалац латинског језика, превео је цијелу Библију на овај језик, и тај превод се зове Вулгата („превод за народ“ - на латинском) и који је био званичан црквени текст Библије католичке цркве током 15 вијекова. То је уједно и први превод Светог писма на латински језик (400 година после Христа). До тада је постојао само Грчки Нови завјет. Кад је умро папа Дамас, Јероним је отпутовао опет на Исток. Дошао је у Витлејем, гдје је основао један мушки манастир, који је сам водио.

Дао се на превођење светих књига с хебрејских изворника, а онда на писање коментара појединим књигама. Ти су коментари веома вриједни због мноштва историјских и археолошких података.

Његови историјски списи, нарочито "**О славним људима**" (лат. De viris illustribus), пуни су врло драгоцјених података.

Последње су Јеронимове године биле у сјени многих патњи. Здравље му се погоршало, а почео га све више остављати и вид. Исцрпљен, слијеп и усамљен, Јероним је након толиких борби што их је водио цијели живот, умро 30. септембра 420. године у Витлејему. **Свети Јероним се сматра заштитником преводилачке професије.**

По њему је у 15.-ом вијеку Римокатоличка шизма је основала **Илирски завод Св.Јеронима** у намјери да преко њега школује Србе за свештенике и тиме шири католичанство међу Србима, и од тих Срба покатоличених настаје већина данашњих Хрвата.

Православна Црква његов спомен слави 15. јуна по јулијанском календару.

(за Бунт написао Борис Цицковић Кучевски)

СРПСКИ ЈЕЗИК - ПИСМО СВ. ЈЕРОНИМА

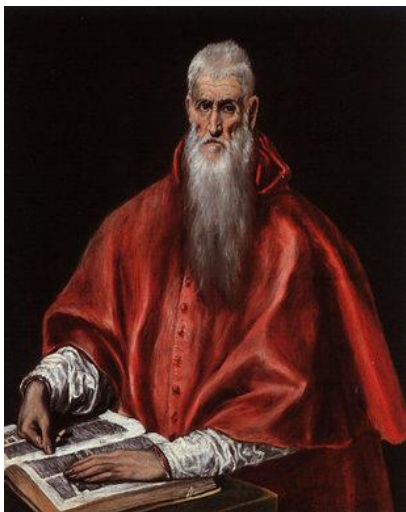

Фото : Ел Греко - Св. Јероним

Фото : Папа Дамас

(Београд, 23. децембар 2013.)

КРУНСКИ СВЕДОК - ЕУЗЕБИЈЕ СОФРОНИЈЕ - СВЕТИ ХИЕРОНИМ

Еузебије је рођен у градићу Стридону 347. године, на граници између две покрајине Румејског царства, Далмације и Паноније. Умро је у Витлајему 420. год. Био је један од најученијих људи свог времена у Империји. Као и све Србе, и њега помињу као Илира. Доследно томе, и његов матерњи језик називају илирским. Папа Дамас је узео Еузебија за свог личног секретара и задужио га да преведе Библију са грчког на латински језик. То је чувена вулгата која је и данас званична Библија католичке цркве.

Еузебије има почасно место у србској историји и он се налази у царском грбу цара Душана са заставом Босне, јер је Стридон био негде у савременом Босанском Грахову. У једном писму свом пријатељу Еузебије каже да је превео Јеванђеље и Псалтир на „језик свог народа“. Та дела нису до нас допрла, али јесте његово писмо које је писао папи Дамасу 376. године. Писмо је написано на србском, односно илирском језику.

Еузебије пише: „Ја ниткога парвога, него Исукарста слиједећи, сфетињи твојој, тојес столу Петрову опћуенством садружен јесам. Ткогод изван ове кућие јагењца јестие буде, поган јес. Ако тко у Корабљи Ноиној не буде изгубитићесе, кад дође потоп.“
(Sebastiano Dolci: De illyricae linguae, Venetis 1754, страна 34 и 35.)

Папа Дамас је рођен у Португалији и с обзиром да му Еузебије пише на србском то доказује да је он говорио србски језик.

Еузебије је писао србским писмом које се данас погрешно назива „ћирилица“, а у његово време се називала **буквица**. То је било писмо стандарна **србица** са малим разликама. Све до 16. века „**кириловицом**“ је називано писмо које се сада назива **глагољица**, а писмо које се сада назива „ћирилица“ називано је уопштено **србицом** или **буквицом**.

Као и многи други историчари, и Долћи под Илирима убраја све народе србског порекла који се и Словенима зову. Тако он пише:

“... dummodo uno corde, unoque symbolo simul cum Bohemis, Polonis, Dalmatis, ceteroque illyricis populis (qui a me in brevi Dissertatione has enumerate sunt) laudent Dominum nostrum.”

На србском:

„...једним осећањем (одн. Срцем), с Чесима, Пољацима, Далматинцима и осталим илирским народима (које сам у овој краткој студији набројао), хвале Господа нашег.“

Србска историјска школа је у току ове године постигла потпуну победу на пољу научне историје. Генетика је потврдила све наше ставове, а ево и овог документа који крунише наше напоре.

Академик др Јован И. Деретић

Коментар: Треба напоменути да се отац од Св.Јеронима (Софронија) звао Саватије.